

ZUS dla Seniora

**RENTA WDOWIA,
CZYLI ŁĄCZENIE WYPŁATY
RENTY RODZINNEJ
Z INNYMI ŚWIADCZENIAMI**

s. 1-2

**ŚWIADCZENIE HONOROWE
DLA OSÓB,
KTÓRE SKOŃCZYŁY 100 LAT**

s. 3

**ILE MOŻNA DOROBIĆ
DO EMERYTURY LUB RENTY**

s. 4

● ZUS RADZI

Renta wdowia, czyli łączenie wypłaty renty rodzinnej z innymi świadczeniami

Od 1 stycznia 2025 r. obowiązują przepisy, na podstawie których od 1 lipca 2025 r. będziemy wypłacać rentę rodzinną razem z innymi świadczeniami, tzw. rentę wdowią.

Jeśli jesteś wdową lub wdowcem i masz prawo do:

- renty rodzinnej oraz
- własnego świadczenia, czyli: emerytury, emerytury rolniczej, emerytury lub renty z ubezpieczenia społecznego rolników indywidualnych i członków ich rodzin, emerytury wojskowej, emerytury policyjnej, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, emerytury pomostowej, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, renty z tytułu niezdolności do pracy, w tym renty szkoleniowej, renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy, renty rolniczej szkoleniowej, wojskowej renty inwalidzkiej albo policyjnej renty inwalidzkiej,

to od 1 lipca 2025 r. możemy wypłacać Ci:

- 100% renty rodzinnej oraz 15% własnego świadczenia albo
- 100% własnego świadczenia oraz 15% renty rodzinnej.

fot. ©Depositphotos.com

Wybór jednego z tych wariantów należy do Ciebie.

Przykład 1

Pan Tomasz jest uprawniony do emerytury, która wynosi 3600 zł, i do renty rodzinnej w wysokości 2200 zł. Obecnie pobiera emeryturę jako świadczenie korzystniejsze. Pan Tomasz złożył wniosek o wypłatę świadczeń w zbiegu. We wniosku wskazał, że chce pobierać 100% emerytury i 15% renty rodzinnej. Łączna kwota świadczeń, którą będzie mógł pobierać, wyniesie 3930 zł (100% emerytury, czyli 3600 zł, i 15% renty rodzinnej, czyli 330 zł).

Jeśli wybierzesz 100% renty rodzinnej oraz masz przyznane prawo do emerytury i okresowej emerytury kapitałowej, wypłacimy Ci 15% emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i 15% okresowej emerytury kapitałowej.

Komu będziemy wypłacać rentę rodzinną łącznie z własnym świadczeniem

Abyśmy mogli wypłacić Ci rentę rodzinną wraz z własnym świadczeniem, musisz spełnić łącznie wszystkie poniższe warunki:

- mieć co najmniej 60 lat (jeśli jesteś kobietą) lub 65 lat (jeśli jesteś mężczyzną),

- do dnia śmierci małżonka pozostawać z nim we wspólności małżeńskiej,
- nabyć prawo do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż w dniu ukończenia 55 lat (jeśli jesteś kobietą) lub – 60 lat (jeśli jesteś mężczyzną),
- nie pozostawać obecnie w związku małżeńskim.

WAŻNE! Prawo do wypłaty renty wdowiej ustaje z dniem poprzedzającym dzień, w którym zawrzesz nowy związek małżeński.

Przykład 2

Pani Anna od 6 lat jest wdową. Ma obecnie 63 lata i jest uprawniona do renty rodzinnej po małżonku oraz do emerytury policyjnej. Spełnia więc wszystkie warunki wymagane do renty wdowiej i w kwietniu 2025 r. złoży w tej sprawie wniosek. Od 1 lipca 2025 r. pani Anna nabydzie prawo do wypłaty renty rodzinnej łącznie z emeryturą policyjną. 26 grudnia 2025 r. pani Anna planuje wstąpić w nowy związek małżeński. 25 grudnia 2025 r. utraci prawo do łącznej wypłaty świadczeń i będzie pobierała jedno z nich – korzystniejsze lub to, które sama wybierze.

➔ czytaj więcej na s. 2

→ ciąg dalszy ze s. 1

Co możesz zrobić, aby otrzymać rentę wdowią

Żebyśmy mogli ustalić Ci prawo do wypłaty renty rodzinnej wraz z własnym świadczeniem (np. emeryturą), musisz mieć prawo do obu tych świadczeń. Jeśli nie masz dotychczas przyznanej renty rodzinnej lub własnego świadczenia, a spełniasz warunki do ich przyznania, **najpierw złóż o nie wniosek**. Szczegółowe informacje na temat świadczeń, które wypłacamy, znajdziesz na naszej stronie internetowej www.zus.pl lub uzyskasz je w każdej naszej placówce.

Następnie złóż wniosek o ustalenie zbiegu świadczeń z rentą rodzinną. Jeśli spełnisz wszystkie warunki do łącznej wypłaty świadczeń i złożysz wniosek w tej sprawie do 31 lipca 2025 r., połączone świadczenia będziemy Ci wypłacać od 1 lipca 2025 r.

Jeśli chcesz złożyć elektronicznie wniosek o ustalenie zbiegu świadczeń z rentą rodzinną, a nie masz jeszcze konta na Platformie Usług Elektronicznych (PUE)/eZUS i będziesz potrzebować wsparcia, możesz skorzystać z pomocy naszych pracowników.

Wniosek o ustalenie świadczeń wypłacanych wraz z rentą rodzinną (ERWD) jest dostępny na stronie internetowej www.zus.pl i w każdej placówce ZUS od 1 stycznia 2025 r.

Jeśli masz prawo do renty rodzinnej oraz do własnego świadczenia, to do wniosku o ustalenie renty wdowiej nie musisz dołączać żadnych dokumentów. Jeśli okaże się, że jakichś dokumentów brakuje, skontaktujemy się z Tobą w tej sprawie.

Można łączyć świadczenia z różnych instytucji

Rentę rodzinną można otrzymywać nie tylko z ZUS. To również renta rodzinna, którą wypłacają Ci inne organy emerytalne lub rentowe, na przykład renta rodzinna dla rolników, wojskowa renta rodzinna albo policyjna renta rodzinna.

Jeśli masz prawo do świadczeń z ZUS oraz z innej instytucji emerytalnej lub rentowej, np. z Wojskowego Biura Emerytalnego (WBE), to najpierw potwierdzimy Twoje prawo do łącznej wypłaty świadczeń, a potem każda z tych instytucji będzie odrębnie wy-

płacała świadczenie, za które odpowiada. Twoje dane z innych instytucji, pobierzemy we własnym zakresie.

Przykład 3

Pani Maria jest uprawniona do emerytury z ZUS, która wynosi 2300 zł, oraz do okresowej emerytury kapitałowej w wysokości 240 zł. Po śmierci męża ma również prawo do renty rodzinnej z WBE – 2800 zł.

Pani Maria złożyła wniosek o wypłatę renty rodzinnej łącznie z emeryturą i poprosiła o wypłatę 100% renty rodzinnej oraz 15% emerytury.

WBE będzie jej wypłacało 100% renty rodzinnej, czyli 2800 zł, a ZUS będzie wypłacał 15% emerytury, czyli 345 zł, i 15% okresowej emerytury kapitałowej, czyli 36 zł.

Można łączyć świadczenia z rentą z tytułu niezdolności do pracy z ubezpieczenia wypadkowego

Jeżeli oprócz prawa do renty rodzinnej i emerytury masz prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową, to możesz otrzymać:

- 100% renty rodzinnej, 15% emerytury i 50% renty z tytułu niezdolności do pracy z ubezpieczenia wypadkowego albo
- 100% emerytury, 15% renty rodzinnej i 50% renty z tytułu niezdolności do pracy z ubezpieczenia wypadkowego, albo
- 100% renty z tytułu niezdolności do pracy z ubezpieczenia wypadkowego, 15% renty rodzinnej i 50% emerytury.

Jaka jest kwota limitu połączonych świadczeń, czyli tzw. renty wdowiej

Suma połączonych świadczeń nie może przekroczyć trzykrotności najniższej emerytury. Do tego limitu wliczamy także

Przykład 4

Pan Grzegorz jest uprawniony do: renty rodzinnej – 2500 zł, emerytury – 2600 zł oraz do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy – 2200 zł.

Pobiera obecnie jako świadczenie korzystniejsze 100% emerytury, czyli 2600 zł, oraz 50% renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, czyli 1100 zł. Wypłata renty rodzinnej jest zawieszona.

Pan Grzegorz złożył wniosek o rentę wdowią, w którym wskazał, że od 1 lipca 2025 r. chce pobierać: 100% emerytury, 50% renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy oraz 15% renty rodzinnej.

Łączna kwota świadczeń, która będzie przysługiwała wdowcowi, wyniesie 4075 zł (100% emerytury, czyli 2600 zł, 50% renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, czyli 1100 zł, i 15% renty rodzinnej, czyli 375 zł).

świadczenia, które wypłacają instytucje zagraniczne, oraz inne niż jednorazowe świadczenia i dodatki, jeśli otrzymujesz je na podstawie ustawy emerytalnej lub odrębnych przepisów wraz ze wskazanymi w ustawie świadczeniami, których łączną wypłatę ustalimy.

Jeśli suma wypłacanych świadczeń będzie wyższa niż trzykrotność najniższej emerytury, **poniższymy świadczenia o kwotę przekroczenia**.

Wydamy wtedy decyzję, w której poinformujemy Cię o pomniejszeniu wypłacanych świadczeń.

WAŻNE! Jeżeli Twoja renta rodzinna lub własne świadczenie będzie wyższe od kwoty limitu, nadal będziemy wypłacać Ci jedno ze świadczeń – wyższe lub to, które wybierzesz.

Kiedy otrzymasz rentę wdowią

Połączone świadczenia **będziemy mogli wypłacać od 1 lipca 2025 r.**, jeżeli wniosek o rentę wdowią **złożysz** do 31 lipca 2025 r.

Jeśli warunki do łącznej wypłaty świadczeń spełnisz po 31 lipca 2025 r. lub złożysz wniosek w tej sprawie po tej dacie, połączone świadczenia będziemy mogli wypłacać Ci od momentu spełnienia warunków, najwcześniej od miesiąca, w którym złożysz wniosek.

Jeśli masz pytania, skontaktuj się z nami

Pomocy udzielą Ci nasi pracownicy:

- w Centrum Kontaktu Klientów ZUS: tel. 22 560 16 00, e-mail: cot@zus.pl,
- we wszystkich placówkach ZUS,
- podczas e-wizyty w ZUS.

Szczegółowe informacje na temat wypłaty świadczeń razem z rentą rodzinną i ich rodzajów oraz na temat potrzebnych dokumentów dostępne są również na naszej stronie internetowej www.zus.pl.

Świadczenie honorowe dla osób, które skończyły 100 lat

Od 1 stycznia 2025 r. osobom, które skończyły 100 lat, przysługuje świadczenie honorowe w wysokości 6246,13 zł miesięcznie.

Kto otrzyma świadczenie honorowe z urzędu

Zgodnie z nowymi przepisami świadczenie honorowe przysługuje osobie, która:

- ma obywatelstwo polskie,
- skończyła 100 lat,
- w ostatnim dniu miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym skończyła 100 lat, ma prawo do świadczenia wymienionego w ustawie, np. emerytury, renty.

Taka osoba ma z urzędu prawo do świadczenia honorowego, to znaczy

nie musi składać wniosku o to świadczenie. Decyzję w tej sprawie wydaje właściwa instytucja emerytalna lub rentowa (ZUS, KRUS, wojskowy organ emerytalny, Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA, biuro emerytalne służby więziennej lub jednostka organizacyjna wymiaru sprawiedliwości).

Osoba, która skończyła 100 lat i ma prawo do więcej niż jednego świadczenia emerytalno-rentowego, może pobierać tylko jedno świadczenie honorowe.

Kto otrzyma świadczenie honorowe na wniosek

Świadczenie honorowe zostanie również przyznane osobie, która nie ma prawa do świadczeń wymienionych w ustawie, np. emerytury, renty, ale:

- ma obywatelstwo polskie,
- skończyła 100 lat,
- ma po ukończeniu 16. roku życia ośrodek interesów życiowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres co najmniej 10 lat,

- złoży wniosek o przyznanie takiego świadczenia.

Świadczenie honorowe będzie przysługiwało takiej osobie od miesiąca, w którym złoży wniosek, ale nie wcześniej niż od miesiąca, w którym skończy 100 lat.

Decyzje w sprawie świadczeń honorowych dla takich osób będzie wydawał ZUS.

Wniosek o świadczenie honorowe z tytułu skończenia 100 lat (ESH) jest dostępny od 1 stycznia 2025 r. na naszej stronie internetowej www.zus.pl i w każdej naszej placówce.

Przykład 1

Pan Stanisław pobiera emeryturę od 35 lat. Jego kolega, pan Tomasz nie ma prawa do żadnego świadczenia o charakterze emerytalno-rentowym. W lipcu 2025 r. obaj panowie skończą 100 lat. Pan Stanisław nie musi składać wniosku o świadczenie honorowe. Otrzyma je z urzędu od lipca 2025 r. z instytucji, która wypłaca mu emeryturę. Natomiast pan Tomasz, aby otrzymać świadczenie honorowe, musi wystąpić z wnioskiem o jego przyznanie do ZUS. ZUS przyzna panu Tomaszowi świadczenie honorowe od miesiąca, w którym skończy on 100 lat, pod warunkiem, że pan Tomasz złoży wniosek o to świadczenie najpóźniej do 31 lipca 2025 r.

Wysokość świadczenia

Świadczenie honorowe wynosi 6246,13 zł miesięcznie i będzie corocznie waloryzowane w marcu.

WAŻNE! Osoby, które mają przyznane świadczenie honorowe przed 1 stycznia 2025 r., od tego dnia otrzymują świadczenie w wyższej kwocie, tj. 6246,13 zł.

Przykład 2

Pani Aniela, na podstawie decyzji prezesa ZUS, od 1 lutego 2022 r. pobiera świadczenie honorowe w wysokości obowiązującej na dzień przyznania tego świadczenia, tj. 4512,41 zł. Od 1 stycznia 2025 r. ZUS z urzędu podwyższył świadczenie honorowe pani Anieli do 6246,13 zł. Od marca 2025 r. kwota ta zostanie zwaloryzowana.

Ile można dorobić do renty lub emerytury

Kiedy pobierasz rentę lub emeryturę, możesz dodatkowo zarabiać. Jeśli jesteś w powszechnym wieku emerytalnym, możesz dorabiać bez ograniczeń. Jeśli nie – może się zdarzyć, że będziemy musieli zmniejszyć lub zawiesić Twoje świadczenie. Ważne jest wtedy, z jakiej działalności masz przychody i w jakiej wysokości.

Kto może zarabiać bez ograniczeń i nie traci świadczenia

Osoby, które osiągnęły powszechny wiek emerytalny (60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn), mogą dorabiać do świadczenia bez żadnych ograniczeń. ZUS nie zmniejszy i nie zawiesi świadczenia, jeśli podejmujesz zatrudnienie po przyznaniu emerytury.

Jedyny wyjątek dotyczy osób, które otrzymują dopłatę z budżetu państwa do kwoty najniższej emerytury. Gdy przychód z pracy przekroczy kwotę dopłaty, ZUS wypłaci emeryturę za dany okres bez dopłaty z budżetu.

Niektórzy renciści również mogą pracować i zarabiać bez ograniczeń. Chodzi o osoby, które pobierają renty dla inwalidów wojennych i wojskowych i których niezdolność do pracy jest związana ze służbą wojskową. Przywilej ten obejmuje także osoby, które otrzymują renty rodzinne po osobach uprawnionych do tych świadczeń.

Na jakich zasadach mogą dorobić renciści i emeryci, którzy nie są w powszechnym wieku emerytalnym

Jeśli dorabiasz do renty lub emerytury, a nie jesteś jeszcze w wieku emerytalnym, możemy zmniejszyć lub zawiesić Twoje świadczenie. Będziemy musieli to zrobić, jeśli masz dodatkowe przychody z działalności objętej obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi i jeśli przekraczasz limity określone w przepisach.

Na to, czy zawiesimy lub zmniejszymy Twoje świadczenie, wpływają Twoje przychody z umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy agencyjnej, z pozarolniczej działalności gospodarczej lub innego rodzaju działalności, od której płacisz obowiązkowe składki na ubezpieczenia społeczne.

foto: ©Depositphotos.com

Jeśli dorabiasz do emerytury lub renty, a nie masz skończonych 60 lat, jeśli jesteś kobietą, lub 65 lat, jeśli jesteś mężczyzną, to co roku (do końca lutego) musisz dostarczyć do ZUS zaświadczenie o swoich przychodach za ubiegły rok. Na jego podstawie ustalimy, czy wypłacaliśmy Ci świadczenie w odpowiedniej wysokości. Bierzymy przy tym pod uwagę, czy Twój dodatkowy przychód przekracza 70 lub 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

Nowe limity od 1 grudnia 2024 r.

Od 1 grudnia 2024 r. renciści, a także ci emeryci, którzy nie osiągnęli powszechnego wieku emerytalnego, mogą dorobić więcej do swojego świadczenia. Nowy limit wynosi 5713,20 zł brutto. Ta kwota stanowi 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, które ostatnio ogłosił prezes Głównego Urzędu Statystycznego.

Jeśli przychód osoby, która pobiera rentę lub emeryturę, będzie wyższy od tego proggu, ale niższy od 130%

przeciętnego wynagrodzenia, ZUS zmniejszy świadczenie o kwotę przekroczenia, jednak nie więcej niż o kwotę maksymalnego zmniejszenia. Ta maksymalna kwota do czasu kolejnej waloryzacji, czyli do końca lutego 2025 r., wynosi: 890,63 zł dla emerytur i rent z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, 668,01 zł – dla rent z tytułu częściowej niezdolności do pracy, a 757,08 zł – dla rent rodzinnych (jeśli do renty rodzinnej uprawniona jest jedna osoba).

Jeśli miesięczny dodatkowy przychód rencisty lub emeryta przekroczy 130% przeciętnego wynagrodzenia, czyli 10 610,20 zł brutto, ZUS całkowicie zawiesi wypłatę świadczenia.

Co jeśli ktoś pobiera rentę rodzinną zamiast własnej emerytury

Zamiana własnej emerytury na korzystniejszą finansowo rentę rodzinną nie wpływa negatywnie na możliwość dorabiania bez ograniczeń, o ile osoba uprawniona jest już w powszechnym wieku emerytalnym i w związku z tym ma prawo do emerytury.